

C. STRATEEGIA MEEDE ¹
1. Strateegia meetme nimetus
Meede 2. Külaarendus ja kogukonnateenused
2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
<p>Põhiteenuste kättesaadavus maapiirkondades on tänapäevastele tingimustele vastava elukvaliteedi ja efektiivse ühiskonna liikmena toimimise eeldus.</p> <p>Vähenev maaelanikkond loob turutõrkeid ja sunnib ümber korraldama teenuse osutamist. Alternatiivseteks teenuse kättesaadavuse tagamise viisideks on kogukonnateenused ja toetatud teenused või nende kahe eelneva kombinatsioon, kui omavalitsus on valmis panustama teenuse loomisesse.</p> <p>Vabakondadel on oluline roll maaelanike teenuste kättesaadavuse tagamisel ja turvalisuse loomisel. Hiidlaste turvalisuse tagamisel on oluline vabatahtlikul tegevusel põhinevate vabatahtlike päästeteenuste kättesaadavus ja kvaliteet nii maal kui merel.</p> <p>Sädeinimeste tegevuste tulemusena on Hiiumaal loodud erinevaid kultuuri-, spordi- ja vaba aja veetmise võimalusi. Niisuguste võimaluste edasine väljaarendamine pidurdub ennekõike kasutajate keskmisest madalama maksevõime tõttu. Unikaalsete, kasvupotentsiaaliga, jätkusuutlike kultuuri-, spordi- ja vaba aja veetmise võimaluste arendamine on üks käesoleva meetme fookustest.</p> <p>Koos IKT rakenduste senisest ulatuslikuma kasutamisega on kaasnenum vajadus edastada üha suuremaid andmemahte.</p> <p>Puhkemajanduse väiketaristu – viidad, teabetahvlid, infokioskid, peatuskohad on pidevas arengus. Uued turismitooted ja -teenused ning uus, tulemuslikum teabekorraldussüsteem eeldab olemasolevate turismiteabe elementide ümberkujundamist, täiendamist või asendamist. Fookuses on jätkuvalt loodus- ja mereturism ning koos sellega kõrge väärtusega kultuuri- ja looduspärandi säilitamine, tutvustamine ja eksponeerimine ning kasutamine turismiteenuste arendamiseks. Hiidlaste tähelepanu keskmes on looduskeskkond, kui saare üks põhiväärtusi. Hiiumaa on osa Lääne – Eesti Saarestiku Biosfääri programmalast (BPA). Valik, mille tingis arusaamine vajadusest leida toimiv tasakaal kogukonna ja looduse vahel. Eelnevast lähtudes on vajalik käivitada Lääne-Eesti Saarestiku biosfääri programmiala Hiiumaa keskus, mille ülesannete hulka kuuluvad külade, maapiirkondade ja kõrge loodusliku väärtusega alade, kultuuri- ja looduspärandi uurimine, säilitamine, taastamine ja kvaliteedi parandamine, uute majandamisvõtete juurutamine ning keskkonna teadlikkusega seotud tegevused.</p> <p>Üha enam teadvustub Euroopa energiapoliitika eesmärkide 20/20/20 saavutamise praktiline vajadus. Investeeringud taastuvenergia kasutamisega seotud väikelahendustesse ja –taristusse aitavad suurendada inimeste usaldust niisuguste lahenduste suhtes ja omandada vajalikke oskusi niisuguste lahenduste rajamiseks ja kasutamiseks.</p> <p>Meetme raames on eelistatud, projektid, mis on suunatud Lääne-Eesti saarestiku BPA Säästva arengu strateegia 2014 – 2020 eesmärkide saavutamisele; on uuenduslikud; tegelevad sotsiaalse ettevõtlusega; juurutavad uusi tooteid ja teenuseid; loovad uusi töökohti; väärindavad kohalikke ressursse ja oskusi või laiendab nende kasutust; arendavad kohaliku toidu pakkumist; kasutavad taastuvenergiaallikaid või suurendavad energiatõhusust; juurutavad uuenduslikke IKT rakendusi; tegelevad vabatahtliku pääste tagamise ja arendamisega.</p> <p>Meetme raames toetatakse investeeringuid teenuste loomisesse ja arengusse ning niisuguse väiketaristu rajamiseks, millel on oluline mõju elu- ja ettevõtluskeskkonna arengule.</p>
3. Strateegia meetme eesmärk
Kvaliteetne elu- ja ettevõtluskeskkond, kus toimivad kogukonnale vajalikud teenused
4. Toetatavad tegevused ²

Meetme raames toetatakse investeeringuid:

- väiketaristu rajamise, tõhustamise või laiendamise, sealhulgas investeeringud taastuvate energiaallikate kasutamisse ja energia säästmisse;
- juurdepääsude loomiseks lairibaühendusele peavad objektid olema kirjeldatud omavalitsuse arengukavas;
- Hiiumaa elanikele ettenähtud kohalike teenuste (sealhulgas vaba aja tegevused, kultuur ja sport) loomise, tõhustamise või laiendamise ning nendega seotud taristusse
- puhkemajanduse taristu avalikku kasutusse, turismiteabesse ja taristusse
- külade, maapiirkondade ja kõrge loodusliku väärtusega alade, kultuuri- ja looduspärandi uurimisse, säilitamisse, taastamisse ja kvaliteedi parandamisse, arvestades sotsiaalmajanduslikke aspekte, samuti keskkonna teadlikkusega seotud tegevustesse lähtudes kohaliku kogukonna vajadustest,
- teistesse meetme eesmärgiga kooskõlas olevatesse tegevustesse.

Meetme raames on abikõlblikud projektid, mis on kirjeldatud Hiiumaa omavalitsuste arengukavades, külade arengukavades, temaatilistes arengukavades (nende olemasolul) või Hiiumaa integreeritud arengustrateegias 2014-2020.

Tegevuste korral, millega kaasneb olulise keskkonnamõju KeHJS §6 tähenduses, tuleb eelnevalt läbi viia nõuetekohane keskkonnamõju hindamine .

Meetme abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud on toodud LEADER-määruses.

Alates PRIA poolt taotluse heakskiitmise otsusest on projekti elluviimiseks aega kuni kaks aastat.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Taotlejateks ja toetuse saajateks võivad olla Hiiumaal tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused ja Hiiumaa omavalitsused.

Kui toetuse taotlus on suurem kui 10 000 eurot, siis peab taotleja lisama taotlusele majandamiskava. Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, esitab projektitoetuse taotleja vähemalt kolmelt asjakohast teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakkumused. Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus 100–5000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja, esitab projektitoetuse taotleja vähemalt ühe hinnapakkumuse.

Suurprojektide (toetussumma \geq 50 000 eurot) esitamise korral nõutakse taotlejalt Hiidlaste Koostöökogu üldkoosoleku eelnevat heakskiitu.

Taotlemisel tuleb esitada lisadokumentidena esitada Hiidlaste Koostöökogu taotlusvorm ja liikmete nimekiri ja eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori toetuse osakaal.

Ehitusinvesteeringu projekti puhul: ehitusprojekt (kui on olemas), joonised, asendiplan, omavalitsuse kirjalik seisukoht ehituskavatsuse kohta, ehitustegevuse eelarve.

Toetuse saajal on kohustus koostada ja esitada lühikokkuvõtte projekti tulemustest koos fotodega avaldamiseks koostöökogu kodulehel ning esitada seireandmed.

Ühes taotlusvoorus saab taotleja esitada ühe taotluse.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Minimaalne toetussumma on 4000 eurot ja maksimaalne toetussumma on Meetme maht 115 000 eurot. Sõltuvalt taotluse iseloomust võib toetus olla vähese tähtsusega abi.

Mittetulundusühingute, sihtasutuste ja omavalitsuste projektide läbiviimist toetatakse kuni 90% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest. Erisused:

- Kuni 30 % kui soovitakse osta ja liisida mootorsõidukit ja maastikusõidukit (va KOV)
- kuni 60% kui tegemist otseselt ettevõtlusalase projektiga
- kuni 60% taristuinvesteeringud sh kui taristu rajatakse kogukonnateenuse rajamiseks
- kuni 90% kui tegemist uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamisega – vaatamata sellele, kas tegemist on ettevõtlusele suunatud projektiga
- kuni 90% kogukonnateenuse projektile – vaatamata sellele, kas tegemist on ettevõtlusele suunatud projektiga (projekt on vastuvõetud KTG üldkoosoleku otsusega)
- võib kasutada mitterahalist omafinantseeringut kuni 9 % mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest (va KOV)
- võib soetada kasutatud masina või seadme (va KOV)

7. Viide sihtvaldkonnale

Peamine sihtvaldkond on 6B. Lisanduvad sihtvaldkonnad on 1A, 1B, 2A, 3A, 5B, 5C, 6A, 6C

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

1A, 1B, 2A, 3A, 5B, 5C, 6A, 6B, 6C:20

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Kattub osaliselt

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Jrk	Tüüp	Indikaator	Sihttase
1.	Väljundnäitaja	Toetatud taotluste arv.	40
2.	Tulemusnäitaja	Loodud uute töökohtade arv.	5
3.	Tulemusnäitaja	Väiketaristu objektide arv.	5
4.	Tulemusnäitaja	Kogukonnateenuste arv.	3
5.	Väljundnäitaja	BPA Säästliku arengu strateegia elluviimist toetavate projektide arv.	5
6.	Väljundnäitaja	Uuenduslike projektide arv.	10
7.	Väljundnäitaja	Sotsiaalse ettevõtluse arengut toetavate projektide arv.	2
8.	Väljundnäitaja	Kohalike ressursse ja oskusi väärindavate projektide arv.	7
9.	Väljundnäitaja	Kohaliku toidu pakkumist arendavate projektide arv.	4
10.	Väljundnäitaja	Taastuenergia allikaid kasutavate või energiatõhusust suurendavate projektide arv.	7
11.	Väljundnäitaja	Uuenduslike IKT rakendusi juurutavate projektide arv.	5

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteeriumid	Tasemed	Hinne					
Projekti vastavus strateegiale							
Taotlus on täielik, kõik nõutud dokumendid on nõuetekohaselt esitatud.	Jah – taotlust hinnatakse						
	Ei – taotlus ei kuulu hindamisele						
Projekt vastab ühele või mitmele Euroopa Liidu maaelu arengut käsitlevale prioriteedile: 1A, 1B, 2A, 3A, 5B, 5C, 6A, 6B, 6C	Jah – taotlust hinnatakse						
	Ei – taotlus ei kuulu hindamisele						
Projekt vastab meetme eesmärgile.	Jah – taotlust hinnatakse						
	Ei – taotlus ei kuulu hindamisele						
	Jah – taotlust hinnatakse						

	Projekti on kirjeldatud ühes alljärgnevalt loetletud dokumendis: omavalitsuse arengukava, küla arengukava, temaatiline arengukava või käesolev strateegia.	Ei – taotlus ei kuulu hindamisele						
	Kui projekt on suurprojekt (taotletav toetuse summa on suurem kui 50 000 eurot), siis Hiidlaste Koostöökogu üldkoosolek on projekti eelnevalt heaks kiitnud.	Jah – taotlust hinnatakse Ei – taotlus ei kuulu hindamisele						
Projekti vastavus strateegia läbivatele teemadele								
	Projekt toetab Lääne-Eesti saarestiku biosfääri programmiala Säätliku arengu strateegia 2014 – 2020 eesmärkide saavutamist.	5p – taotleja on välja toonud, kuidas ja missuguse strateegia eesmärgi/eesmärkide elluviimisele projekt kaasa aitab						
		2p – taotleja ei ole välja toonud eesmärki/eesmärke, kuid taotlus aitab kaasa strateegia eesmärkide saavutamisele						
		0p – taotlus ei ole seotud strateegia elluviimisega						
	Projekt on uuenduslik, projektil on oluline mõju taotleja tegevusele, selle tulemusel on taotleja tegevus efektiivsem kui teistel sarnastel organisatsioonidel.	0...5p						
	Projekt toetab sotsiaalse ettevõtluse arengut.	Projekt kaasab riskirühmade esindajaid, toetab vahetult niisuguste inimeste toimetulekut ja konkurentsivõimet 5 p						
		Projektil puudub tavapärasest eristuv sotsiaalne mõõde 0 p						
	Projekti elluviimine väärindab kohalikke ressursse ja oskusi või laiendab nende kasutust.	Jah- 5p						
		Ei - 0p						
	Projekt arendab kohaliku toidu pakkumist.	Jah - 1p						
		Ei - 0p						
	Projekt kasutab taastuvenergia allikaid ja/või suurendab energiatõhusust.	Jah - 5p						
		Ei - 0p						
	Projekt juurutab uuenduslikke IKT lahendusi.	Jah - 3p						
		Ei - 0p						
Projekti vastavus meetme eelistustele								
	Projekt juurutab uusi tooteid ja teenuseid.	10p - uudse toote/teenus juurutamisel tehakse koostööd teadus- ja arendusasutustega või arenduskeskusega						

		10p – toode/teenus on uudne Eestis							
		5p – toote/teenuse valmistamisel kasutatakse Hiiumaa jaoks uutset tehnoloogiat ja tootmisprotsessi							
		0p –projekti tulem ei ole uudne							
	Projekti elluviimise tulemusena luuakse töökoht.	5p lisanduva töökohta kohta, kuid kokku mitte rohkem kui 15 p							
Projekti tehniline hindamine									
	Taotleja kasutas taotluse ettevalmistamisel Hiidlaste Koostöökogu nõustajate abi.	Jah - 2p							
		Ei - 0p							
	Taotleja kaitses taotlust hindamiskomisjonis.	Jah - 2p							
		Ei - 0p							
	Investeeringud on jätkusuutlikud, taotleja esitab taotluses summaliselt tegevuskulude/ hoolduskulude ja nende katteallikate selgituse.	0...10p							
	Projekti tegevused, tulemused ja eesmärgid on omavahel loogilises vastavuses.	0 ... 10p							
	Projektis kavandatud investeering on tulemuste saavutamiseks optimaalne.	0... 10p							
	Projekti kavandatud kulud on põhjendatud ja projekti eelarve on kuluefektiivne.	0... 10p							
	Projekti taotletav toetuse määr on madalam maksimummäärast.	Kaks protsendipunkti annab 1 hindepunkti, kuid kokku mitte enam kui 10 punkti							
Projekti mõju hindamine									
	Projekti eeldatav mõju strateegia eesmärkide saavutamisele.	0...10p							
		Kokku:							
1	Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi								
2	Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid. Eraldi tuuakse välja investeeringud , mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investeering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatust pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.								
3	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF								